

Den sidste Sag paa Dagsordenen var: Første Behandling af „Forslag til Lov om Nedlæggelse af Sonstrup og Lyngby Seminarier.“ (Lovforslaget findes i Tillæg A. Sp. 1159 ff.)

Frolund: Det er, som det ærede Thing vil see, et meget kort Forslag. Det er deelt i 2 Paragrapher; men Hovedsagen ligger naturligvis i den ene, som gaar ud paa at faae hævet 2 af vore Statsseminarier, nemlig Sonstrup og Lyngby. Den anden Paragraph indeholder kun Bestemmelser, der synes at være nødvendige, hvis Hovedsagen sættes igjennem. Jeg har ikke overseet de Vanskeligheder og Hindringer, jeg vil faae at kæmpe imod, idet jeg bringer dette Lovforslag ind, hvis jeg skal sætte det igjennem. Jeg har først den ærede Minister for Kirke- og Underviisningsvæsenet, som jo ikke udtalte sig just synderlig gunstig for Loven, og hvis han vil vedblive denne Modstand med Bestemthed, seer jeg godt, at jeg ikke vil kunne sætte mit Forslag igjennem, idetmindste for det Første; men paa den anden Side forekommer det mig, at hans Udtalelser ikke vare saa bestemt imod Forslaget, at jeg jo nok endnu kan nære det Haab, at vi under Forhandlingerne kunne faae en saadan Oversigt over og Indsigt i Sagen, at maaskee den ærede Minister kunde finde sig tilbøielig til at gaae ind derpaa. En anden Hindring har jeg opsamlet af Erfaring, og denne Erfaring siger mig, at naar Regjeringen engang har befattet sig med en Ting, har antaget sig en Ting, har oprettet en Anstalt, er det meget vanskeligt at faae Regjeringen til at slippe den. Vi have en lang Erfaring for os, og der er mange Indretninger af den Natur, som bestandig have været angrebne; men som Regjeringen, uden egentlig at kunne forsvare dem, dog har holdt paa. Jeg kan saaledes nævne det berømte Udsærb og Porcellainsfabriken, eller for at tage Noget, der ligger nærmere for, den gamle Realskole i sin Tid Narhuus, som Regjeringen vedblev at holde paa, skjøndt der i en Deel af Classerne var flere Lærere end Disciple. Imidlertid troer jeg, at dette har forandret sig noget, og dette Hensyn haaber jeg da ikke skal gjøre sig

altfor stærkt gjældende her. Der er en anden Indvending, som er kommen mig imøde, og som har noget Mere for sig, og det er den, at man udtaler med en vis Alvor, at man frygter for, at dersom man nedlagde Statsseminarierne, kunde det ikke lykkes at faae dygtige Lærere. I saa Henseende kan man imidlertid egentlig ikke anføre noget bestemt Beviis; en Slags Begrundelse kan man nok fremsætte; men naar man har henviist til den almindelige Examen, der afholdes for Aspiranter til Skolelærereembeder, og sagt, at ved Seminarierne falde bedre Charakterer end ved denne Examen, da erkjender jeg for min Part det ikke for noget Beviis, thi disse Examinere ere ikke ordnede paa samme Maade, og de, der fremstille sig ved den saakaldte almindelige Skolelærereexamen, ere ikke stillede lige med de Dørlige. Andre mene det Modsatte; men det er kun Paastand imod Paastand; de ville omtrent være af lige Betydning. Jeg troer i det Hele, at naar man saaledes forsvarer Seminarierne, har man ofte ikke gjort sig noget klart Begreb om, hvad det er, Statsseminarierne udrette. Jeg troer, at idetmindste Mange have en aldeles usklar Forestilling om, hvad der foregaaer paa disse Statsanstalter. Det stilles, ligesom om Skolelærerne vare et særegent Slags Mennesker med en særegen Dannelse, som Seminarierne bibragte dem; det er ikke Tilfældet. Hvad ere Seminarierne, naar vi tage dem ganske nøgtern og spørge, hvad gjøre de? De meddele den samme Underviisning, som meddeles i mangfoldige andre Skoler; det, Statsseminarierne præstere, er: Underviisning i Religion, Historie, Geographi og forskjellige andre Ting, som ogsaa præsteres i mangfoldige andre Skoler. Vi behøve ikke Statsseminarierne for at lære unge Mennesker disse Sag, og de Disciple, der gaae ud fra en god Realskole, staae i mange Henseender ofte over Seminarierne. Der skulde da være et enkelt Sag, Religion, som man lægger særdeles Vægt paa og søger at gjøre dem til halve Professorer i. Men hvad hører der til, for at være en dygtig Skolelærer? At have de fornødne Kundskaber, et vist praktisk Greb og en vis praktisk Færdighed, og man forlanger Sikkerhed for, at de, som man siger, ere moralske Mennesker. Hvad nu